

космосу у 2007 р. Цей документ також не має юридично обов'язкового характеру, але одержав широку підтримку серед держав-членів ООН. Чимало з них користуються цим документом у процесі вирішення своїх практичних питань у даній сфері чи вдосконалення їхнього космічного законодавства [1, с. 111-112].

Таким чином, проблема боротьби з «космічним сміттям» на даний час має актуальне значення. І якщо в найближчий час не будуть врегульовані правові питання, пов'язані з попередженням і зменшенням кількості «космічного сміття», що передбачали б перехід на нову технологію експлуатації ракетно-космічної техніки, встановлення відповідальності за збільшення кількості таких об'єктів, розробку міжнародних засобів врегулювання даної проблеми, то через певний час рівень засміченості навколоземного космосу зробить неможливим подальше здійснення космічної діяльності.

Література

1. Шемшученко Ю.С. Космічне право: підручник / Ю.С. Шемшученко. – К.: Вид-во «Юридична думка», 2012. – 280с.
2. Космічне право України: Збірник нац. і міжнар. правових актів / Упоряд.: І.П. Андрушко, О.В. Беглий; Відп. ред. Н.Р. Малишева та Ю.С. Шемшученко. – 3-тє вид., переробл. та допов. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.
3. Негода С.А. Правовые аспекты и проблемы космического мусора / С.А. Негода // Космічна наука і технологія, 1999. – Т. 5. – №2/3. – С. 108-112.

УДК 342. 92(043.2)

Сибірцева Л. С., студентка,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький
Науковий керівник: Гриценко В. Г., д.ю.н., професор

ПОЛІЦЕЙСЬКЕ ПІКЛУВАННЯ ЯК НОВИЙ ВИД ПРЕВЕНТИВНОГО ЗАХОДУ, ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У зв'язку із суттєвим зниженням рівня недовіри українського народу до органів внутрішніх справ, що найбільш відчутно стало під час Революції гідності, було запропоновано ряд законопроектів, спрямованих на реформування цього потужного силового правоохоронного органу.

Важливим кроком у реформуванні правоохоронної системи України стало прийняття 02 липня 2015 року Верховною Радою України Закону «Про Національну поліцію», що набув чинності 07 листопада 2015 року. Зазначений закон визначає правові засади організації та діяльності Національної поліції України, статус поліцейських, а також порядок проходження служби в Національній поліції України [1].

Однією з новел цього закону є запровадження превентивного поліцейського заходу – поліцейське піклування. Для розуміння даного терміну вважаємо за необхідне з'ясувати його сутність.

Так, відповідно до Великого тлумачного словника сучасної української мови «піклуватися» означає виявляти увагу, турботу про потреби кого-, чого-небудь; виявляти неспокій з приводу влаштування кого-, чого-небудь, клопотатися про когось, щось [2, с. 972]; «піклувальник» – той, хто піклується про кого-, що-небудь; дбайливець [2, с. 972].

Слід констатувати, що термін «піклування» використано у цивільному законодавстві. Відповідно до статей 55 та 59 Цивільного Кодексу України «піклування встановлюється над неповнолітніми особами, які є сиротами або позбавлені батьківського піклування, та фізичними особами, цивільна дієздатність яких обмежена», воно «встановлюється з метою забезпечення особистих немайнових і майнових прав та інтересів малолітніх, неповнолітніх осіб, а також повнолітніх осіб, які за станом здоров'я не можуть самотійно здійснювати свої права і виконувати обов'язки» [3].

Крім того, відповідно до законодавства України піклування є особливою формою державної турботи про неповнолітніх дітей, що залишились без піклування батьків, та повнолітніх осіб, які потребують допомоги щодо забезпечення їх прав та інтересів [4, с. 116].

З вищевикладеного стає зрозумілим сутність терміну «піклування» – небайдуже ставлення та здійснення відповідних дій з метою забезпечення захисту прав та інтересів осіб, які в силу певних обставин не можуть здійснити це самотійно, і потребують допомоги в недопущенні створення реальної небезпеки як оточуючим так і безпосередньо самому собі.

Зауважимо, що «поліцейський» означає той, хто працює в поліції. Тобто, суб'єктом застосування поліцейського піклування є співробітники поліції.

Слід зазначити, що законодавством України чітко встановлено перелік категорій осіб, щодо яких можливе застосування поліцейського піклування.

Так, відповідно до ст. 41 закону «Про Національну поліцію» поліцейське піклування може здійснюватися щодо:

1) неповнолітньої особи віком до 16 років, яка залишилася без догляду;

2) особи, яка підозрюється у втечі з психіатричного закладу чи спеціалізованого лікувального закладу, де вона утримувалася на підставі судового рішення;

3) особи, яка має ознаки вираженого психічного розладу і створює реальну небезпеку оточуючим або собі;

4) особи, яка перебуває у публічному місці і внаслідок сп'яніння втратила здатність самотійно пересуватися чи створює реальну небезпеку оточуючим або собі [1].

Разом з тим, застосування зазначеного заходу тягне за собою низку правових наслідків, а саме:

1) передання неповнолітніх осіб батькам або усиновителям, опікунам, піклувальникам, органам опіки та піклування;

2) передання осіб, які втекли з психіатричного чи лікувального закладу до відповідних закладів;

3) передання осіб, які втратили здатність самотійного пересування у спеціальній лікувальній заклад чи до місця проживання [1].

Процесуальним оформленням здійснення поліцейського піклування є складання протоколу, в якому зазначаються: місце, дата і точний час (година і хвилини) застосування поліцейського заходу; підстави застосування; опис вилученої зброї чи інших предметів; клопотання, заяви чи скарги особи, якщо такі надходили, наявність чи відсутність видимих тілесних ушкоджень.

На нашу думку, суперечними є положення ч. 3 ст. 41 цього Закону про те, що поліцейський уповноважений вилучити у особи зброю чи інші предмети, якими особа може завдати шкоди оточуючим чи собі, незалежно від того, чи заборонені вони в обігу. Разом з тим, поліцейському заборонено здійснювати обшук особи, щодо якої здійснюється поліцейське піклування.

Зазначена норма ставить під загрозу повне вилучення зброї та предметів, якими особа може завдати шкоди. У зв'язку з цим, вважаємо за необхідне внести зміни до ч. 3 ст. 41 ЗУ «Про Національну поліцію» та викласти у такій редакції: «Поліцейський уповноважений вилучити у особи зброю чи інші предмети, якими особа може завдати шкоди оточуючим чи собі, незалежно від того, чи заборонені вони в обігу. З метою повного вилучення зброї та предметів, якими особа може завдати шкоди оточуючим чи собі,

поліцейський має право здійснювати обшук особи, щодо якої здійснюється поліцейське піклування».

Таким чином, запровадження поліцейського піклування як превентивного поліцейського заходу є важливим кроком не лише у формуванні «партнерських» відносин між громадянами та поліцією, а й важливим чинником у підвищенні авторитету поліції України.

Література

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 58-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page2>

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.

3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

4. Зеленський Є.С. Поліцейське піклування щодо неповнолітніх осіб: зміст та порядок застосування/ Є.С. Зеленський// Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. – Випуск 35. – Частина 1. – Том 2. – 2015. – С. 116-119.

УДК 342.22:007(043.2)

Сидорук В. В., Рабчук Т. В., студентки,
Факультет історії, етнології і права,
Вінницький державний педагогічний
університет ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця
Науковий керівник: Яременко О. І., к. н. з держ. упр., доцент

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ІНСТИТУАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Інформаційний розвиток сучасного соціуму і держави передбачає необхідність активного впливу держави на інформаційні відносини за допомогою правових засобів. Стаття 17 Конституції України передбачає, що забезпечення її інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу. Водночас, як зазначають науковці, однією з проблем в цій царині є відсутність достатніх теоретичних розробок, що стосуються інформаційного простору, інформаційного суспільства, інформаційного суверенітету, що призводить до погіршення стану захищеності прав і свобод людини і громадянина. Законодавство, що регулює відносини в інформаційній сфері, не задовольняє потреби інформаційних відносин в українському суспільстві [1,